

Mi a legnagyobb érvágás?

A Kisoszból nemrégiben olyan egyedülálló országos felmérést készített vállalkozói körében, amelynek megállapításait a kormányhoz is eljuttatta. Az érdekképviselet többek között arra volt kíváncsi, a közterhek közül melyek sújtják a leginkább a „kicsiket”.

A közterhek közül a vállalkozók az adókat tartják a legnagyobb érvágásnak – derül ki a Kisoszból reprezentatív felméréséből és elemzéséből, s annak Csongrád megyei tapasztalataiból: Az adók mértékét a megkérdezettek 32 százaléka kifogásolta, a foglalkoztatás költségeit 24 százalékuk (ugyanennyi ember az adminisztrációval járó terhekkel is elégedetlen). A vállalkozók egynek úgy ítéli meg, hogy a különböző elvonások együttesen rendkívül magasak – tájékoztatta lapunkat dr. Martonosi István, a Kisoszból megyei titkára, az országos szervezet társelnöke.

Az Ön által fizetett adminisztrációs költségek közül melyeket tartja feleslegesnek? – szövegezték a következő kérdés. A válaszok többsége a könyvelési díjakat tartotta nélkülözhetőnek, továbbá kiderült: a vállalkozók 84 százalékának profi könyvelők dolgoznak, s csak 16 százalékuk könyvel saját magának. Hogy egyszerűsített adminisztráció esetében (ami csak árbevételi nyilvántartást jelentene pénztárgép alapján) hajlandó lenne-e a vállalkozó az eddig fizetett adójánál magasabb összegű átalányt átutalni az APEH számára, meglepő válaszok születtek. Igen, 61 százalék belemerne ebbe a megoldásba. De aki nem vállalta volna a többletfizetést, az is arra utalt válaszában, hogy nem ismeri az átalányadózás feltételeit, s álláspontja esetleg változhatna, ha a végleges jogszabály alapján számokban ki-

fejezhető tájékoztatást kapna. Piaci helyzetét különben csupán a vállalkozók 13 százaléka érzi stabilnak.

Tudja-e, hogy az ellenőrzések során milyen iratokat, adatokat köteles szolgáltatni, s Önnek, valamint az ellenőröknek milyen jogaik vannak? A válaszok bizonytalanságot tükröztek, sokan arra hivatkoztak, hogy a jogszabályok és változásai nehezen követhetők, a vállalkozás mellett kevés idő jut a megismerésükre. Az ellenőrzésekkel kapcsolatban különben a válaszok jelentős része korrekt ellenőrzési tapasztalatokról számolt be. Mégis azt hangsúlyozza a felmérés, hogy a számszerűen kevesebb vállalkozót érintő negatív tapasztalatok komoly gondokat okoznak. Leginkább az APEH, az ÁNTSZ, a vám-szervek és a fogyasztóvédelem ellenőrzéseit érik kifogások.

Többen leírták, a multik és a kisvállalkozók nem egyforma mércével „mértetnek meg”. Példaként a Metróhoz hozták föl, ahonnan ők is vásárolnak, és észlelik: több külföldi eredetű áru hiányzik a magyar nyelvű tájékoztató, mégis, a céget nem büntetik, a kiskereskedőt viszont igen.

A vállalkozók 58 százaléka nem vesz föl hitelt, mivel nem látnak esélyt arra, hogy a bankok a kisvállalkozókat tisztes feltételekkel kölcsönreljék. A multik jelenléte a kisvállalkozók 71 százalékának piaci pozícióját zavarja, főleg az élelmiszer-kereskedőket. Kiderült, akik nemmel válaszoltak, elsősorban a vendéglátásból élnek. Az engedély nélküli árusítás 61 százaléka irritálja. A válaszadók számára teljesen érthetetlen az APEH és a fogyasztóvédelem magatartása: nem világos számukra, miért nem ellenőrzik az engedéllyel nem rendelkező vállalkozókat.

Fekete Klára

Közterület és Reklámklub

Vizuális arculat

A kamara keretein belül működő Reklámklub következő, április 25-i rendezvényén éppen úgy a közterület lesz a téma, mint ahogy a márciusi eseményen is erről beszéltek legtöbbször az érintettek.

A Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 12-es osztályának reklámtagozata a Reklámklub legutóbbi összejövetelét március közepén tartotta, ahol a vendég, dr. Katona András, a Szegedi Nemzetközi Vásár és Piac Kft. igazgatója a közterület-menedzselésről és a városkép kapcsolatáról beszélt.

A Reklámklub előzményéhez hozzá tartozik, hogy tulajdonképpen a tavaly decemberi szegedi közterületi rendelet „hívtá életre”, amely – egyebek között – szabályozta a rendezvénytartást, a vendéglátások közterület-foglalását és a reklámfelületek elhelyezését. Az természetes, hogy az érintettekben aggályok merültek fel, így volt miről beszélgetni a Reklámklub legutóbbi rendezvényén – mondja Volford László a klub vezetője.

Nem véletlen, hogy a Szegedi Közlekedési Társaság üzemelteti a megyeszékhely fizetőparkoló-rendszerét, s ezzel „cseng össze” hogy a Szegedi Nemzetközi Vásár szervezeti szétválasztása után a napi piacra, a nagybani piacra és a vásárszervezésre el-

különülő területekből az utóbbihoz tartozik majd a közterület-menedzselés. A vásárszervezés ugyanis önmagában nem nyereséges, kell hozzá valami plusz bevételi forrás, így a várostól ez a terület kapja meg a concessziós jogot. A pluszbevétel mellett nem mellékes a rendteremtés potenciális lehetősége sem, hiszen a gazda szemre jobban odafigyel majd a kalóztáblákra, a közterületi engedély nélkül foglalt – változó esztétikai színvonalon kivitelezett – (ön)hirdetésekre. Egyfajta vizuális arculati kézikönyvre is szüksége lenne a városnak, mit, hova, miként lehet felfesteni, kiszínezni, felállítani, kifeszíteni, továbbá hogyan szükséges szabályozni a közterületi rendezvényeket.

Április 25-én, kedden délután 16 órakor a kamara 12-es osztályának reklámtagozata a CSMKIK rendezvényterében tartja a Reklámklub harmadik rendezvényét, kapcsolódva a korábbi tematikához. A közterületi reklámkultúra hazai fejlődéséről Sáfár Ferenc, a Magyar Közterületi Szövetség főtájkára beszél.

A kamara nem csupán a Reklámklubon keresztül kapcsolódik az ügyhöz, illetve a hasonló témákhoz – mondja Volford László –, a megyei marketingstratégiát például az egyetem gazdaságtudományi karával együtt dolgozza ki.

K.A.

EGYSZÁZALEK

Benné:

Elektronikus kereskedés

Halászat

Heti gazdaság

Árpádhalom, Eperjes, Királyhegyes, Kövegy, Öttömös a sor végén

Fejlődő és leszakadó települések

Apátfalva, Kübekháza és Nagyer korábban elmaradt, s így kedvezményezett településnek számított, ma már nem az, visszacsúszott viszont Balástya és Pusztaszter. Nehéz megítélni, melyik a jó hír, az, hogy a tizenkilenc mutatóból számított fejlettségi szint alatt állami pluszpénzekért folyamodhat a település, vagy az, hogy fejlődőképes. A kis-községeknek a határmentiség jellemzően inkább hátrány, mint előny, nem véletlenül részletezi a tudomány a periféria fogalmát. Írásunkban Pálfalvi Zsoltné, a megyei KSH osztályvezetőjének tartalmas elemzésére támaszkodva vázoljuk fel a képet.

A társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések működését a költségvetés-többlet személyi jövedelemadó juttatásával segíti. Tavaly három és fél, idén ötmilliárd forintot irányzott elő erre a célra, ami az érintetteknek egy lakosra vetítve 2041, illetve 2670 forintot jelentett. Ezek a települések – a támogatott kistérségek mellett – a területfejlesztési források odaítélése szempontjából is kedvezményezettnek minősülnek.

Az elmaradottság mutatói: népsűrűség, idősebb népesség aránya, vándorlási különbség, iskolázottság, mezőgazdasági foglalkoztatottak aránya, szolgáltatásban dolgozók aránya, ipari foglalkoztatottak változása, munkanélküliségi ráta, működő gazdasági szervezetek száma, szántóterület átlagos aranykorona értéke, kereskedelmi szálláshelyek vendégszákaik száma, egy lakosra jutó szja-alapot képező jövedelem, épített lakások aránya, közüzemi vízellátottság, csatornázottság, vezetékes gázfogyasztó háztartások aránya, személygépkocsi-ellátottság, telefonellátottság, közlekedési elérési mutató.

A fejlettségi szint megállapításához egy-egy komplex mutatót számítottak, elmaradottnak a rangsor alsó harmadához tartozó településeket minősítették. Az országban valamivel több mint ezer, Csongrád megyében tizenhét település került e körbe. A magas munkanélküliséggel sújtott települések csoportjába az országos átlag (8.08) más-

Terelesziget Magyarcsanakon. A tranzit nem mindig öröm. (Fotó: Karnok Csaba)

Fejlettség, kedvezményezetttség

A települések fejlettségének mérőszáma	Települések száma	Ebből: a kedvezményezett települések	
		száma	neve
-2,75	3	3	Eperjes, Tömörkény, Csengele
2,76-2,95	3	3	Kövegy, Nagytöke, Királyhegyes
2,96-3,15	4	4	Ásotthalom, Ruzsa, Öttömös, Árpádhalom
3,16-3,35	7	7	Pusztaszter, Csanádalberti, Pusztamérges, Zákányszék, Balástya, Dóc, Forráskút
3,36-3,55	3	1	Magyarcsanád
3,56-3,75	5	1	Ambrózfalva

félzszeresét (12,12) meghaladó rátájú településeket sorolták be. Ennek a kritériumnak országosan több mint ezerkét száz, megyénkben hét település felelt meg. Az elmaradott és a magas munkanélküliséggel sújtott tizenkilenc megyei település együttes lakónépessége az elmúlt év elején közel harmincezer volt, a népesség hét százaléka. Mindkét kritérium öt község, Árpádhalom, Eperjes, Királyhegyes, Kövegy és Öttömös összesen 3200 polgárát érinti, további nyolc település – Ambrózfalva, Csanádalberti, Csengele, Dóc, Forráskút, Magyarcsanád, Nagytöke és Zákányszék – a nagyobb besorolású szertint is a kedvezményezett közt volt. E tartósan hátrányos helyzetű tizenhárom településen a megyei népesség három százaléka él. Változás az elmúlt év végi lehatároláshoz képest, hogy három község – Apátfalva, Kübekháza és Nagyer – kikerült a kedvezményezett körből, bekerült

viszont Balástya és Pusztaszter. Ambrózfalva és Magyarcsanád már csak magas munkanélkülisége miatt minősül hátrányos helyzetűnek, mára Eperjesen és Öttömösön is a kritikus érték fölé emelkedett a munkanélküliségi ráta, míg Dócon éppen ellenkezőleg, az alá süllyedt.

A hátrányos helyzet a megyében elsősorban a periférius elhelyezkedésből adódik, ezt jelzi, hogy a kedvezményezett települések többsége a megyehatárok mellett vagy azok közelében található. Az országoshoz hasonlóan, itt is jellemzően a kisebb települések kerültek a kedvezményezett körbe: a megye tizenegy ezer alatti népességű községéből kilenc, az egy-két ezres településből öt, a két-három ezer lakosból három, továbbá két nagyközség, a körülbelül négyezer népességű Balástya és Ásotthalom.

A települések fejlettségének mérőszáma a megyében az országos 3,91-gyel szemben

4,03. A megyei átlagnál harmincegy település – köztük egy város, Mindszent – bizonyult fejletlenebbnek és húszonhat fejlettebbnek, az értékek az eperjesi 2,58 és a szegedi 6,89 között szóródnak. A munkanélküliségi arányszám – országosnál jobb – 7,32-es megyei átlaga a településeket negyvenegy kedvezőtlenebb és tizenkilenc kedvezőbb helyre osztja. Az arányszámok a kövegyi 24,41 és a balástyai 4,50 értékek közötti sávban helyezkednek el.

Csongrád megye hét kistérsége közül csupán egyben, a hőmezővársárhelyiben nincs kedvezményezett település, míg a mórhalomban a térségközpont kivételével mindegyik az, vagyis az érintett lakónépesség aránya a kistérségben élők kétharmada. A területfejlesztés szempontjából nem kedvezményezett egyetlen kistérségben, a szegediben is van két olyan település, amelyik társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból el-

maradottnak minősül: Dóc-elsősorban a foglalkoztatási gondok – az iparban dolgozók alacsony, a munkanélküliség magas aránya – és a kedvezőtlen közlekedési viszonyok miatt, míg Forráskút a gyenge talajadottságok mellett a mezőgazdaságból élők magas részaránya és az alacsony jövedelmi színvonal miatt.

A társadalmi, gazdasági vagy infrastrukturális szempontból elmaradott települések országosan egyharmados aránya a magas munkanélküliséggel sújtottakkal kiegészülve negyvenhét százalék fölé emelkedik. Az ország lakónépességének azonban kevesebb mint húsz százaléka élt az elmúlt év elején ezeken a településeken. Az országos átlag jelentős területi differenciálódást takar: a kedvezményezett települések több mint háromnegyede három régióba, az észak-alföldibe, az észak-magyarországiba és a dél-dunántúli sűrűsödik, ami a térségi problémák erős koncentrációját jelzi. A Dél-Alföld a három fejlett – Közép-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl – régió után áll a rangsorban, megelőzve a korábban említett fejletlenebb régiókat. A három dél-alföldi megye közül az országos átlag alatti Békésben az elmaradott és a magas munkanélküliségű települések aránya közelíti a hatvan, az ott élő népesség hányada pedig a negyven százalékot. Bács-Kiskunban ugyanezek az arányok 36, illetve 12 százalék. A Dél-Alföld legfejlettebb megyéje, Csongrád az országos rangsorban is az igen előkelő hatodik helyen áll.

Kovács András

TOSHIBA
klímatechnika

FŐSZER-ELEKTROPROFIL KFT.

6723 Szeged, Római krt. 23.
Telefón: 62/421-533 Fax: 62/421-637

1135 Budapest, XIII., Reitter F. u. 88/a
Telefón: 1/239-1777 Fax: 1/239-1779

DEXION, SALGÓ
ÉS MÁS IRATTÁRI, RAKTÁRI

POLCOK
IRODAI ÉS ÜZEMI

FÉMBÚTOROK, ÖLTÖZŐSZEKRENYEK

IRODABÚTOR
STUDIO

MEGEL SZEGED, BRÜSSZELI KRT. 21. T./FAX: 62/491-011

DM

Újság, könyv,
brossúra, katalógus,
szórólap,
üggyitelti
nyomatványok!

62/466-847.